

YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA

KASVATUSYHTEISTYÖ

- Kasvatusyhteistyö on vuorovaikutteista ja edellyttää työntekijältä aloitteellisuutta ja aktiivisuutta.
- Kasvatusyhteistyön periaatteita ovat dialogi, kunnioitus, kuuleminen ja luottamus.
- Kasvatukseen liittyvistä arvoista, tavoitteista ja vastuista tulee keskustella sekä henkilöstön kesken että huoltajien kanssa.
- Yhteistyössä tulee huomioida lasten yksilölliset tarpeet sekä perheiden moninaisuus.
- Sukupuolisensitiiviseen lähestymistapaan kuuluu tiedon hankinta erilaisista perhemalleista ja heidän erityistarpeistaan jo etukäteen.
- Moninaisten perhemuotojen tunnistaminen on askel sen varmistamiseen, että jokainen lapsi voi tuntea oman perhemuotonsa olevan yhtä arvostettu.

VARO YLEISTYKSIÄ

- Vaikka perheiden kirjo on laaja, tavoissa puhua ja kuvailla perheitä saattaa huomaamattaan tehdä oletuksia. Esimerkiksi kehoitetaan lasta pyytämään äitiä ompelemaan takista irronnut nappi takaisin.
- Äitiä pidetään usein lapsen ensisijaisena kasvattajana, joka parhaiten tuntee ja tietää lapsen tarpeet. Jos lapsi sairastuu päiväkotipäivän aikana, soitetaan tavallisimmin äidille.
- Keskusteluissa vanhempien kanssa moni voi huomaamattaan kohdistaa puheen äidille, jolloin isä jää tilanteessa syrjään. Kun isä hakee lapsen päiväkodista, kasvattaja saattaa kertoa päivän tapahtumista vähemmän kuin mitä kertoisi äidille.
- Isyyttä voi omalta osaltaan vahvistaa ottamalla isät paremmin huomioon keskusteluissa vanhempien kanssa.
- Kaikki lapsen huollosta vastaavat aikuiset – olivat he sitten isiä tai äitejä tai muita huoltajia – kutsutaan lapsen asioita koskeviin tilaisuuksiin, kuten kasvatuskeskusteluihin.

HAASTEITA

- Vanhempi kieltää, ettei poika saa pukeutua keijuksi tai prinsessaksi roolileikissä.
- Joitakin vanhempia voi huolestuttaa, jos lapsi leikkii mieluummin muiden kuin oman sukupuolensa lasten kanssa.
- ❖ Vanhempien toiveiden kunnioittaminen ja sukupuolisensitiivinen kohtelu voivat tuntua ajoittain keskenään ristiriitaisilta.
- ❖ Vanhempien kanssa tulee keskustella tilanteista ja perustella, miksi on tärkeää, että lapset saavat vapaasti kokeilla erilaisia rooleja. Varhaiskasvatuksen arvopohjana on tasa-arvoisuus ja sukupuolisensitiivisyys.
- ❖ Tilanne vaatii molemminpuolista hyväksyntää ja kärsivällisyyttä sekä sitä, että arvoja ja tapoja selitetään ja punnitaan yhdessä hyvässä hengessä.

HAASTEITA 2

- Tiukat sukupuoliroolit ja -normit saatetaan liittää joskus maahanmuuttajaperheisiin. Maahanmuuttaja-käsite itsessään voi olla stereotyyppinen, jos tarkoitamme sillä useammin esimerkiksi Afrikasta tullutta pakolaisperhettä kuin valkoihoista saksalaisperhettä.
- Sukupuolisensitiivisyyteen liittyy myös kulttuurisensitiivisyys, jossa ymmärretään, että epätasa-arvoa ei voi vierittää itselle vieraampiin kulttuureihin.
- Jokainen tilanne ja perhe on erilainen. Maahanmuuttajien ja ammattilaisten kohtaamisissa vuorovaikutus voi jäädä usein niukaksi: ammattilainen puhuu maahan muuttaneen vanhemman/vanhempien kanssa vähemmän ja yksinkertaistaa infon määrää ja sisältöä, vaikka pitäisi toimia juuri päinvastoin.

MITÄ OVAT SATEENKAARI- JA APILAPERHEET?

- **Sateenkaariperheillä** tarkoitetaan niitä lapsiperheitä, joissa yksi tai useampi vanhemmista kuuluvat sukupuoli- ja/tai seksuaalivähemmistöön (HLBTIQ+).
- **Apilaperheiksi** kutsutaan niitä perhemuotoja, joissa vanhempia on suunnitellusti alusta lähtien ollut enemmän kuin kaksi.
- On tärkeää huomioida, että sateenkaariperheeseen kuulumisessa henkilöiden itsemäärittely ja oma kokemus ovat keskeisessä asemassa.
- Vanhemmilta voi kysyä suoraan, miten he toivovat itseään nimitettävän, esimerkiksi kahden äidin perheissä toinen vanhempi voi olla äiti ja toinen äippä.
- Perhemuotojen erot ja niihin liittyvät oletukset voivat tulla esiin varsinkin äitien- ja isänpäivien korttiaskarteluissa sekä vanhempainilloissa. Sensitiivinen kasvattaja pyrkii varmistamaan, ettei perheen kokoonpanosta tule tekijää, josta lapsi ei voi puhua tai jonka vuoksi häntä kiusataan.

POHDI NÄITÄ

- Kenelle vanhemmista soitan ensisijaisesti kun lapsi on sairas?
- Miten perheiden moninaisuus näkyy lastenlauluissa ja lastenkirjoissa?

